

MARTINES PERES, Vicent (2001): *Obres de mossén Corella*, Madrid, Gredos.

La recent aparició del llibre *Obres de mossén Corella*, a cura de Vicent Martines, en l'editorial Gredos, suposa una aportació decisiva en l'àmbit de la crítica textual corelliana, caracteritzada per un oblit generalitzat fins ben entrat el segle xx, amb els pioners estudis i edicions de Miquel i Planas (1913) i S. Guinot (1921).

Amb aquest llibre, Vicent Martines presenta ara una traducció al castellà de les obres profanes de Roís de Corella. El treball minucios de l'editor, que ha sabut conciliar el vessant de la traductologia amb la filologia i, sobretot, amb l'edició de textos, segueix una metodologia filològica sistemàtica, que ha permès una fixació de la traducció castellana el més fidel possible al text català.

A la dificultat que implica la traducció de qualsevol text medieval s'havia d'unir, en aquest cas, el peculiar ús de la prosa de Corella, els recursos estilístics diversos que impliquen una sintaxi força elaborada, així com la recurrència a un lèxic artitzat que en més d'una avinentesa exigia l'elecció de l'accepció més intel·ligible en castellà, però també més transparent a l'original. Aquest punt de partida feia implícita la consulta reiterada dels repertoris lexicogràfics castellans, la *collatio* i transcripció de les lectures òptimes entre els diferents textos de les edicions catalanes, així com l'anotació crítica d'aquells vocables o expressions que presenten divergències o especificacions semàntiques d'ús diferent o inexistent en la llengua actual.

La traducció dels textos profans de Corella és precedida per una introducció en què Vicent Martines estudia, mitjançant un estil àgil i concís, aspectes de la biografia de Corella en el context d'una època de transformacions i influències italianes, així com una presentació força exhaustiva de la bibliografia crítica dels estudis més representatius, com els de T. Martínez, A. Annicchiarico, A. Hauf, S. Cingolani, entre altres, com a base per explicar l'estudi de les fonts més destacables en les obres de Corella, sobretot de la tradició clàssica i humanista, que justifica l'ambigüitat en l'ús d'una literatura com a teràpia, o la comprensió del missatge moralitzador en els escrits corellians de temàtica no religiosa.

Tot amb tot, aquest nou treball de Vicent Martines, a més de presentar un compendi raonat i integrador de la tradició crítica corelliana existent fins els nostres dies, ha contribuït a millorar la

comprensió ecdòtica del text original, però sobretot a facilitar la lectura de les obres de Corella, inaccessibles per a aquells lectors estudiosos i iniciats en l'estudi dels textos medievals més influents i dinamitzadors de l'àmbit hispànic.

ANNA I. PEIRATS
Universitat de València